

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Danske Ordsprog og Mundheld, samlede og ordnede af Nik. Fred. Sev. Grundtvig

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Danske Ordsprog og Mundheld, samlede og ordnede af Nik. Fred. Sev. Grundtvig", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. VIII. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1845_808A-txt-shoot-idm284.pdf (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

1**H**ar man sagt A, maa man ogsaa sige B.

Der skal *Aag* til uvane *Sviin*. S.

Bogstaven *ihjelslaaer*, men *Aanden* gjør levende.

Aanden er villig, men *Kiødet* er skrøbeligt.

Aaret har en vid *Mund* og en stor *Mave*. LI.

Med *Aarene* sanker man *Forstand*.

Hvad der ikke skeer i *Aar*, kan skee ad *Aare*.

En *Abe* kommer en *Anden* til at gabe.

Aben skal ogsaa have sin *Torvedag*. M.

Adel uden *Dyd* er *Lygte* uden *Lys*. S.

Er det et *Spørgsmaal*, om *Kongen* er *Adel*?

Adam fik en *Hak* og *Eva* fik en *Rok*, deraf er al vor *Adels-Flok*.

Agt kommer ei *Alt* i *Pung*. LI.

Hvad der ligger ingen *Magt* paa, giver jeg ingen *Agt* paa.

Det var ikke godt, om *Alle* havde *Magt* som de har *Agt*.

Med *Alderen* voxer *Viisdom*. LI.

Alderdommen maa man holde *Noget* tilgode.

Alderdom gjør *hvidere*, men ei *bedre*. S.

Al *Snak* lader sig høre, og *al* *Mad* lader sig æde.

De er ikke *Alle* *Frøkener*, som har favert *Haar*. LI.

De bliver ikke *Alle* *Præster*, som i *Skole* gaae. Ps.

De er ikke *Alle* *Lærde*, som har lange *Kapper*. Ps.

Ei er *alle* *Fugle* *Høge*. LI.

2*Alle* *Kneb* giælder, naar de bliver brugt.

Vi er *Alle* *Mennesker*, naar vi er afklædte.

Man skal ei *alle* *Ord* *Æde* give. LI.

Hvo *Alle* vil tjene, faaer Tak af Ingen. LI.

Alle Eventyr er Løgn og *alle* Viser sande. S.

Alle Baader hjælper, (sagde Soen, hun greb en Myg). LI.

Hvem der vil vade gennem *alle* Vande, han drukner tilsidst. S.

Døe skal vi *Alle*.

Vi skal *Alle* den Vei, sagde Bonden, han saae En blev hængt.

Vi er *Alle* Syndere.

Det er umueligt at gjøre *Alle* tilpas.

Det gaaer galt, hvor *Alle* vil raade.

Alle Beilere er rige og *alle* Fanger fattige. LI.

De er ei *Alle* Fruer, som har lange Slæb, og ei *Alle* Kokke, som har lange Knive. LI.

Hvem der vil have *alt* sit Eget, faaer Intet af Andres.

Det er ikke *Alt* i Mave godt, som i Mund er sødt. LI.

Det vorder ei *Alt* til Regn, som mulner. LI.

Aske-Brud bliver *aldrig* kirkeprud. S.

Man gribes ei paa de Veie, man *aldrig* kommer. S.

Det er ikke godt at boe paa alfare *Veie*.

Der groer ikke Korn paa *alfare* Veie.

Hvem der bygger ved *alfar* Vei, faaer mange Mestere. S.

Almindelig Bøn og *almindelig* Bande er *almindelig* sande. S.

Et Spøg, et Andet *Alvor*.

Spøg kan blive til *Alvor*.

Slaae *Alvor* paa Gammen. LI.

Alvor og Gammen kan bedst sammen. LI.

Der er *aldrig* det Tant, der er jo *Alvor* iblandt. S.

3Ingen æder den *Andens* Mad, uden han bliver deraf uglad. Ps.

Stundum har den Ene Dyden og den *Anden* Lykken. M.

Tit har den Ene Pungen og den *Anden* Pengene.

Den ene Stodder kan ikke taale, at den *Anden* har to Kieppe.

Den ene Ravn hugger ikke Øiet ud paa den *Anden*.

Ens Død, en *Andens* Brød.

Naar den ene Dør slaaes haardt i, springer tit den *Anden* op.

Det skal være en haard Vinter, naar den ene Ulv æder den *Anden*. S.

Den ene Sorg slukker den *Anden* (sagde Konen: igaar døde min Mand, idag tabde jeg min Naal). Ll.

Det duer ikke at bygge op med den ene Haand og rive ned med den *anden*.

Den ene Dag gaaer, den *anden* kommer.

Den ene Høflighed (Villighed) er den *anden* værd.

Bid byder *anden* ind. Ll.

Den ene Kniv holder den *anden* i Skeden.

Hver er vild i en *Andens* Vraa. S.

Det er en smal Sag at skiære en bred Rem af en *Andens* Ryg.

Anden Mands Heste og egen Svøbe kan taale meget. S.

Det er ingen Sag at svømme, naar en *Anden* holder Hovedet iveiret.

Den Ene støber Kuglerne og den *Anden* skyder dem ud.

Det er godt at stange under en *Andens* Blus. Ll.

Den Ene saaer, den *Anden* høster.

(Kan du ikke komme frem, saa) kiør om i en *anden* Gade.

Hvad den ene Kieltring tager fra, skal den *Anden* lægge til.

Den Ene malker Bukken og den *Anden* holder Soldet under. S.

4Mangen En falder selv i den Grav, han grov til en *Anden*.

Den Ene har Lyst til Moderen og den *Anden* til Datteren (saa bliver de Begge gift).

Godt at spille om en *Andens* Hud. S.

Det Ene skal gøres og det *Andet* ikke forsømmes.

Det ene Ord tager det *Andet*.

Bød saa Huus, at Du skader ei *Andet*. LI.

Et er Ret, et *Andet* Sæt (Forordning). LI.

Eet Haar og *Andet* gjør Bonden skaldet. LI.

Et er hvad man vil, et *Andet* hvad man skal.

Det ene Bryllup gjør det *Andet*. S.

Sluk ikke *Andres* Lys for at dit skal brænde klart. M.

Hvem der snakker efter *Andres* Mund, faaer Skam paa sin egen.

Man seer bedre *Andres* Feil end sine egne.

Man skal ikke gjøre mod *Andre* uden hvad man selv vil hændes og have.

Man skal helst blive klog af *Andres* Skade.

Ingen halter af *Andres* Skade. S.

Den Vind, som blæser Nogen i Havn, borer *Andre* i Grund. M.

Angre aldrig Velgjort, Godt gøres ei formeget. S.

Hvem der saaer uden Kære, skal og *angerløs* skiære. S.

De er de rette Karle, der æder saa de sveder og *arbeider* saa de fryser.

Man *arbeider* ei strængt ved Vandspanden. S.

En *Arbeider* er sin Løn værd.

Hvem der ikke vil *arbeide*, skal heller ikke æde.

Profiten gaaer tit i *Arbeids-Lønnen*.

Armest er den, som intet Godt veed. S.

Armod er en tro Følgesvend. S.

5Man kan ogsaa slide Silke for *Armod*.

Hvo *Armod* kan skjule, bær den lettest. S.

Armod og Kiærlighed er onde at dølgje. S.

Armod ynkes, Rigdom hades. M.

Art følger Art, af Troid fødes Djævle. M.

Det har en *Art*, naar Soen toer sig.

Det har ingen *Art*, at Giøgen kukker paa bar Kvist S.

Arte Dig, Kobber-Navle, du est i Guld sat! S.

Hvem der tager ved *Arv*, tager ved Giæld. S.

Ingen veed, hvo hinanden *arver*. S.

Den er kun halv *Arving*, som *arver* Forældrenes Gods, men ei deres Dyd. S.

*Arving*s Graad er halv Latter. S.

Du skal ei *attraae*, hvad du ei kan faae. S.

Ave er god, naar den kommer itide.

Var ikke *Ave*, gik Verden af Lave. S.

Som man *aver* sine Børn, saa haver man dem.

Hvo *aveløs* lever, han æreløs døer. LI.

Avind er en udydelig Ting, under Skjoldet giver hun Sting, thi kan man sig ei vare. Rk.

Aarle staaer *Avind* op. LI.

Man skal og *avle*, hvad ilde skal ødes. LI.

Avlingen æder sig selv op, dog æder Husbonden med. S.